

Î N C H E I E R E

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Dodi Octavian, reprezentat de avocatul Suveica Ariadna,

în cadrul procesului de insolabilitate intentat în privința SC "Lisofcom" SRL, împotriva încheierii din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost stabilită și încasată de la administratorul SC "Lisofcom" SRL - Dodi Octavian, remunerația administratorului provizoriu al SC "Lisofcom" SRL - Buga Alexandru,

c o n s t a t ă:

La 03 decembrie 2015, reprezentantul SC "Camvit" SRL (în proces de insolabilitate) – lichidatorul Popa Ion a înaintat cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate față de SC "Lisofcom" SRL.

Prin încheierea din 07 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, cu aplicarea măsurilor de asigurare de rigoare și numirea în calitate de administrator provizoriu pe Buga Alexandru.

Prin hotărârea din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea înaintată de lichidatorul „Camvit“ SRL în procedura simplificată a falimentului, Popa Ion, privind intentarea procesului de insolabilitate față de „Lisofcom“ SRL, a fost intentată procedura simplificată a falimentului față de „Lisofcom“ SRL, a fost ridicat dreptul lui Dodi Octavian de administrare a SC "Lisofcom" SRL și a fost desemnat administratorul autorizat Buga Alexandru în funcția de lichidator al debitorului.

La fel, prin hotărârea nominalizată supra a fost stabilită ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru data de 13 mai 2016.

Prin încheierea din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost stabilită și încasată de la administratorul SC "Lisofcom" SRL - Dodi Octavian, remunerația

administratorului provizoriu al SC "Lisofcom" SRL - Buga Alexandru.

La 30 martie 2021 (prin poștă electronică), Dodi Octavian, reprezentat de avocatul Suveica Ariadna, a declarat recurs împotriva încheierii din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând totodată repunerea recursului în termen.

În motivarea cererii de repunere în termenul de atac recurentul a indicat că, aflat întâmplător, la 26 martie 2021, în urma blocării contului bancar al acestuia, în cadrul procedurii de executare, despre existența încheierii contestate.

A menționat că, nu a recepționat nici o citație la ședința de examinare a cererii administratorului provizoriu Buga Alexandru cu privire la stabilirea și încasarea remunerației și nici nu a recepționat încheierea contestată. Mai mult, nici pe portalul instanței de judecată încheierea contestată nu a fost publicată.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termenul de declarare a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar recursul urmează a fi restituit.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Norma cuprinsă în art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței (în redacția la data relevantă speței) stipulează că hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Iar, potrivit art. 116 alin. (1), (3), persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din coroborarea normelor citate supra, instanța de recurs trage concluzia că, odată ce în procedura de insolvență termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din Codul de procedură civilă, iar Legea insolvenței nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducând argumentele și probele corespunzătoare.

La caz, Colegiul atestă că, încheierea contestată a fost pronunțată public la 01 februarie 2016, fiind cu drept de recurs, potrivit normelor procedurale în vigoare la momentul emiterii, în termen de 15 zile din momentul pronunțării.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă (în vigoare la momentul declarării recursului), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (3) al Codului de procedură civilă, legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Astfel, Colegiul concluzionează că o lege procedurală care a acordat un alt termen de atac asupra unei situații juridice consumate, nu are putere retroactivă, adică, încheierea din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, poate fi contestată în termenul stabilit de lege, din momentul *pronunțării* ei.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauza *Tricard vs Franta*, hotărâre din 10 iulie 2001, § 29, cauza *Nicolae Popa vs România*, hotărâre din 9 decembrie 2014, § 16, cauza *Tence vs Slovenia*, hotărâre din 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, hotărâre din 3 aprilie 2008, § 41, cauza *Ustimenko vs Ucraina*, hotărâre din 20 octombrie 2015, § 47).

Recurentul a depus cererea de recurs împotriva încheierii instanței de insolabilitate, la 30 martie 2021, respectiv cu o vădită încălcare a termenului prevăzut de art. 425 alin. (1) al Codului de procedură civilă (în vigoare la data relevantă speței). Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii curge de la data pronunțării ei.

Totuși, Dodi Octavian a solicitat repunerea în termenul de atac, motivând că a aflat întâmplător, abia la 26 martie 2021, despre încheierea din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul apreciază critic alegațiile recurentului, or acesta nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat mai mult de 5 ani, să depună o cerere de recurs, odată ce procesul de insolabilitate durează din 2015 și până în prezent, Dodi Octavian fiind parte la proces, hotărârea cu privire la inițierea procedurii falimentului simplificat și înlăturării lui Dodi Octavian de la conducerea întreprinderii fiind publicată în Monitorul Oficial (a se vedea în contrast cauza *Seal vs Regatul Unit*, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza *Wyssenbach vs Elveția*, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

În susținerea acestei teze, instanța de recurs mai reține că, în cadrul procesului de insolabilitate, Dodi Octavian are un rol activ, fiind emise în privința lui mai

multe acte judecătorești precum încheierea din 17 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost desemnat în calitate de reprezentant al debitorului SC "Lisofcom" SRL sau încheierea din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost scoasă de pe rol cererea administratorului de validare a popririi în privința lui Dodi Octavian (casată ulterior de instanța ierarhic superioară cu remiterea problemei la rejudecare).

În acest sens, chiar din extrasul de pe portalul instanțelor, anexat la cererea de recurs, reiese cert o multitudine de acte judecătorești emise în cadrul procesului de insolabilitate a SC "Lisofcom" SRL, iar publicarea defectuoasă a unui act de procedură nu exonerează partea la proces de obligația de se interesa de soarta dosarului. Astfel, Colegiul constată cu certitudine că, Dodi Octavian nu poate nega cunoașterea despre existența unei cauze de insolabilitate a societății pe care o administrea.

Suplimentar, instanța de recurs învederează că, jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat, or la caz recurentul fiind vizat direct în procesul de insolabilitate, urma să monitorizeze soarta cauzei din momentul înlăturării lui de la conducerea întreprinderii (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 al Codului de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu

excluse niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, cauza Kemp vs Luxembourg, cauza Diaz Ochoa vs Spania) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Instanța de recurs mai notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauza Levages Prestations Servicii vs Franța, hotărâre din 23 octombrie 1996, § 40, cauza Tricard citată supra, § 29, 33, cauza Freitag vs Germania, hotărâre din 19 iulie 2007, § 37).

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul a fost depus cu omiterea nejustificată a termenului de declarare, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată și pasibilă respingerii, astfel recursul declarat de Dodi Octavian, reprezentat de avocatul Suveica Ariadna, împotriva încheierii din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 116, 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea lui Dodi Octavian, reprezentat de avocatul Suveica Ariadna cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de către Dodi Octavian, reprezentat de avocatul Suveica Ariadna împotriva încheierii din 01 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în cadrul procesului de insolvență intentat în privința SC "Lisofcom" SRL, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru